

Vanskeligheder — foruden Vanskelighederne ved at forstaa det. De to Forslag vilde i det hele egne sig bedst for Mennesker med faste, ret begrænsede Indtægter, f. Eks. Embedsstandene.

Men Lovens Hovedregel maa være en Gennemsnitsregel, der kan passe paa og være formaalstjenlig for det store Flertal af Ægteskaber — saa kan Loven overlade til Resten ved Ægtepagt at træffe den Ordning, der vil passe dem bedst; men Loven bør ikke bruges til at give de vordende Ægtefæller et helt Instruktionskursus herom! At paabyde tvungen Ægtepagt forekommer mig at være en Falliterklæring fra Lovgiverens Side, idet han derved skubber Ansaret fra sig over paa dem, der indgaar Ægteskab, et Ansvar, som disse efter Forholdets Natur i de allerfleste Tilfælde vil mangle Forudsætninger for at tage Stilling over for paa en fornuftig Maade.

Astrid Holten-Bechtolsheim,
f. Rickmann.

To tyske Kvinderøster.

(«Flensborg Avis».)

I »Der Tag« for 16. Oktober skrev Dr. Käthe Schirmacher et lille Stykke under Overskriften »Taalmodighed«. Hun beskrev deri de Fordele, Krigen medførte. Jeg gengiver hendes Ord:

»Vi Tyskere havde en Del slemme Fredsuvaner, vi maatte bryde med, hidrørende fra Vel- og Nydelseslevned: den lange Krig gør det grundigere end en kort. Vi havde endnu allehaande Modsatninger og Gnidninger inden for den tyske Stammebevidsthed at overvinde — det sker vel endeligt i det tro og sejrige Vaabenbroderskab, som allerede har været over et Aar mellem alle Tyskere ved alle vort Lands Grænser og hos dets Forbundsfæller. Hvad der tidligere var geografisk Navn, bliver nu Anskuelse og Eje. At Syd og Vest med deres Blod forsvare Østen og Norden, er varig Vinding for vort Folk, dets Enighed. Ogsaa at de østlige Spørgsmaal flyttes saa nær til Syd- og Vesttyskeren. Denne Opdragelse og Uddybelse naas kun ved en lang Krig.

Bringer den os en højere Vurdering af Østen, saa bliver det en lavere Vurdering af Vesten. Eventyret om Frankrigs overlegne Kultur og Civilisation dør i de snavsede Kvar-

terer, som vore Tropper straks i den første Tid maatte drage ind i paa fransk Grund. At Grundbegreberne om Orden, Renlighed og Hygge først maatte holde deres Indtog i disse franske Strøg med os, er en Lære, som den lange Krig brænder uudslætteligt ind i den mest jævnes Sjæl. Ogsaa med Hensyn til fransk Smag, aandeligt og sædeligt Gennemsnit i Befolkningen gør selv den ulærde grundige Studier i disse Maaneder. Overleverede Opfattelser og Vrangforestillinger svinder.«

Det er mig næsten umuligt at skildre mine Følelser, mens jeg læste disse Linjer. Derfor altsaa de utallige Ofre Blod, Jammer, Taarer? Hvor er det muligt, at en Kvinde har forhærdet sit Sind i den Grad? Hvor er det muligt, at en Kvinde kan skrive: Vi var saa dybt i Velleved, saa kun en længere Krig kan befri os derfor?

Det manglede kun, at Frøken Schirmacher skrev: »Hvor dejligt, at saa mange Tyskere nu endelig engang kommer ud i den friske Luft!« eller »at Tangorummelen er hørt op«, eller »at Storstadsdamerne, som ellers gaar til Grunde af Kedsomhed, nu endelig, endelig faar noget at gøre! De maa holde Teselskaber og Bazarer til Fordel for blinde Krigere, de maa danne Komiteer for at foranstalte Lotterier for faldne Soldaters Børn — hvilken dejlig Tid, som giver vore Damer denne Virkemulighed!«

Dr. Käthe Schirmacher har ikke et Ord til denne Krigs Rædsler. Møn hun i hele det lange Krigskaar ikke har bævet for noget Menneske? Og naar hun er i den misundelsesværdige Stilling ikke at have mistet noget Familiemedlem, tænker hun ikke paa de utallige grædende efterladte af vore og de fjendtlige faldne? Det er et slemt Øjeblik, naar Budskabet kommer: »Deres Mand, Deres Søn er falden i Kampen — —.« Man staar rystet: Det er umuligt, det kan ikke være saa! Saa frisk og glad drog han ud, nu død, skudt et Sted i et fremmed Land af et Menneske, hvem jeg ikke kan hade! Og ingen af os er til Stede, som endnu en Gang for sidste Gang kan takke ham for alt, hvad han i sit Liv har givet os af godt og skønt.

Det er et slemt Øjeblik, Frøken Schirmacher, og tak De Gud, naar De ikke har mistet nogen Livskammerat, ingen kær Broder, ingen trofast Ven.

Der er Mennesker, som holdt og holder denne Krig for aldeles nødvendig. Men forhaabentlig tænker ogsaa alle disse Mennesker: »Aldrig mere, aldrig mere i Verden saa megen Jammer og Graad!« Og derfor mener jeg, maa Fredsbevægelsen i Tyskland efter Krigen vokse uhyre. Og hvem er mere kaldet til at medvirke hertil end Kvinderne?

I Kvinder, som gav eders kæreste. I Mødre, som gav eders eneste Søn, I Mødre, som gav alle Sønner. I Søstre, der aldrig mere vil have en trofast Broder ved eders Side, tænk paa Fremtiden! Skal vi unge Kvinder, som har friske blomstrende Børn legende omkring os, ogsaa ofre dem om 20 Aar? Det maa ikke være! Hvem kan saa endnu opfostre Børn i ren Glæde? Eller mon der findes Kvinder, som føder deres Børn til Krigen? Det falder mig vanskeligt at tro det.

De tyske Kvinder maa nu føde mange Børn for at fylde Hullerne igen, dog ikke til Krigen, men til en evig velsignelsesrig Fred.

Derfor siger jeg: Bort med al Halvhed, tænk over Aarsagerne, og alle I, som om 20 Aar har noget at miste, lev ikke paa bedste Beskub, men hjælp at arbejde for Fredstanken, som ikke er noget Fantasibil-lede lige saa lidt som Afholdenheden eller Jordreformen! Og I, som ikke mere har noget at miste, hvem Krigen har frataget alt, jeg beder jer tænke paa os og hjælpe os yngre, for at vi senere kan blive sparede for Sorg og Kummer.

Ellen Paasche
i »Berliner Tageblatt«.

Fra Holland.

Den hollandske Regering har indgivet Forslag til Revision af Hollands Grundlov. Forslaget gaar ud paa at udvide Valgretten til mandlige Indbyggere, som er hollandske Borgere, og som har opnaaet den Alder, som Valgloven skal fastslaa, og som ikke maa sættes under 23 Aar, samt til alle kvindelige Indvaanere efter samme Kvalifikationer, forsaavidt Loven vil give dem Valgret af Aarsager, som ikke staar i Forbindelse med deres økonomiske Stilling.

Det drejer sig altsaa om at indføre Princippet: Kvinders Valgret, medens en Revision af Valgloven eller en særlig Lov skal til senere for at fastsætte de nøjagtige Bestemmelser.